

τοῦ Χάρωνος, ἐνεφανίζετο ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Πλούτωνος καὶ τῆς Περσεφόνης ἵνα ἀναμείνη τὴν αὐστηράν αὐτῶν ἀπόφασιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Νοεμβρίου 1888.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Αἱ γυναῖκες αἱ ἀναμιγνύμεναι εἰς τὴν πολιτικὴν ἐμοιάζουσι μὲ ὄρνιθας, αἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ γείνωσι γῦρες.

«Jean-Jeanette»

Ὅταν εἶνέ τις πρίγκηψ δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶνε ἄνθρωπος ὡς ὅλοι οἱ ἄλλοι.

«Pierre Marmontel»

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠγαπῶμεν καὶ ἀπωλέσαμεν δὲν εἶνε ἐκεῖ ἔνθα νομίζομεν, ἀλλὰ πάντοτε ἐκεῖ ἔνθα εὐρισκόμεθα.

«Alexandre Dumas υἱός»

Πᾶν ὅ,τι ἀγαπᾷ τις νὰ εὐρίσκη παρὰ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γυναικί, τοῦτο καταθλιβόμενος δὲν εὐρίσκει καὶ εἰς τὴν τοῦ γείτονός του.

«Ernestos»

Μὴ περιφρονῆς μηδὲ τὸν ὀδοκαθαριστὴν αὐτόν, πιθανὸν νὰ λάβῃς ποτὲ τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ.

«Lagrange»

ΚΑΚΗ ΝΥΜΦΗ

ΜΥΘΟΣ

«Ἡ αὐγὴ θεὸς νὰ τὰ δείξῃ,
τίνος μάνα θεὸς νὰ λείψῃ».

— Δέν τον θέλω σοῦ λέω, δέν τον θέλω! δέν ἴμπορῶ νὰ κάμω μαζί της! ...

— Μά, καὶ μὲν γυναικα, μάνα μου εἶνε...

— Μάνα, ξεμάνα δέν ξέρω ἐγώ! ... ἢ θὰ φύγῃ ἢ θὰ φύγῃ! ...

Ἐπέρασαν ἡ ἡμέρες τοῦ γάμου, ἔπαψαν ἡ χαρὲς καὶ τὰ τραγούδια ἐπῆγαν ἕνας ἕνας καὶ οἱ καλεσμένοι εἰς τὰ σπίτια τους. Ὁ γαμπρὸς ἔπιασε πάλι τὴ δουλειά του καὶ ἔς τὸ χωράφι, ἡ νύφη ἄρχισε νὰ διορθῶνῃ τὸ σπίτι της σὰ καλὴ νοικοκυρά.

Ἡ Ζάρφω ἀπὸ κορίτσι ἀκόμα ἦτον δουλεύτρα πρώτη 'ς τὸ χωριό. Μὰ τώρα που ἔγεινε μόν' καὶ μοναχὴ νοικοκυρά, τώρα ἐμεγάλωσε κ' ἡ προκοπὴ της. Ἡ ἰδία μονάχα πῶς ὠριζε αὐτὴ καὶ μοναχὴ ἐκεῖ μέσα, πῶς 'μποροῦσε νὰ βάνη κάθε πρᾶμμα κατὰ πως τὴ θέλε, κάθε κόμμοδο καθὼς τσ' ἄρεσε, τὴν ἔκανε νὰ πετάγῃ ἀπὸ τὴ χαρὰ της. Ἡ-ξερε ἡ Ζάρφω τί θὰ 'πῆ πεθερὰ καὶ γι' αὐτὸ πρῶτο πρᾶμμα ποὺ ἐρώ-τησε τὸν Θύμιο πρὶν τὴν πάρη ἦτον αὐτό:

— Ἐχεις μάνα;

— Μάνα οὔτε εἶχα οὔτε θὰ κάμω ποτέ!...

Τέτοια ἀπόκρισι ἔδωκεν ὁ Θύμιος καὶ ὄχι τίποτ' ἄλλο παρὰ γιατί ἡ Ζάρφω εἶχε τὴν προικὰ της, ἦτον ὀρφανὴ, μονάχα μία μάνα εἶχε, καὶ ὁ Θύμιος θὰ ἔμπαινε 'σώγαμπρος 'ς τὸ σπίτι. Τώρα ὅμως πῶ-καμε τὴ δουλειὰ του χωρὶς πολλὰ λόγια, ἔφερε τὴ μάνα του, μιὰ κοντοπίθαρη γρηά, πιασμένη χεροπόδαρα θεότυφλη καὶ τὴν ἀπίθωσε σὲ μιὰ γωνιά τοῦ σπιτιοῦ, σὰν τουλουμοτύρι.

Ἡ Ζάρφω σὰν εἶδ' ἔτσι, ἀναψε κ' ἐκάηκε.

— Δέν τον θέλω σοῦ λέω, δέν τον θέλω! ... δὲν 'μπορῶ νὰ κάμω μαζί της! ἔλεγε κ' ἐπανάλεγε 'ς τὸν ἄνδρα της.

— Μά, καυμένη γυναίκα, μάνα μου εἶνε. ἔλεγεν ὁ Θύμιος, μα-ζεμένος.

— Μάνα, ξεμάνα δὲν ξέρω 'γώ! ἢ θὰ φύγῃ ἢ θὰ φύγω! ...

Εἶδες σὰν λύσης τὰ πανιά τοῦ μύλου 'ς τὸν ἀέρα πῶς δὲν μπο-ρεῖς ἔπειτα νὰ τὸν κρατήσης παρὰ σὲ ξεκουφαίνει μὲ τὸ τριξιμό του; Ἔτσι εἶνε κ' ἡ γυναίκα ἅμα τῆς δώσης ἀφορμὴ γιὰ λόγια· ἀνοίγει τὴ γλῶσσά της καὶ τὴ κάνει μιὰ πήχη καὶ σὰν 'μπορεῖς ἄκουε. Ἡ Ζάρφω τώρα ἄλεθε κάθε ἡμέρα βρυσιές 'ς τὸν ἄνδρα της, βρυζές 'ς τὴν πεθερὰ, γρίνηες καὶ κακὸ 'ς ὅλο τὸ σπίτι.

— Μά, καυμένη, καὶ σὺ δὲν ἔχεις τὴ μάνα σου; τῆς λέει μιὰ 'μέρα ὁ Θύμιος.

— Ἐγὼ ἔχω τὴ μάνα μου γιατί' εἶνε μάνα μου! ...

— Ἔτσι δὲν κάθεται κ' ἐκείνη 'ς τὴν ἄλλη γωνιά, πιασμένη χε-ροπόδαρα;

Ὁ Θύμιος εἶχε δίκιο. Καὶ ἡ μάνα τῆς Ζάρφως ἔτσι ἦταν, ὅμοια κὴ ἀπαράλλαχτη, ἀκίνητη, ἀμίλητη ἀπὸ τὰ γεράματα καὶ τὴν εἶ-χαν 'ς τὴν γωνιά τοῦ σπιτιοῦ καρσὶ τὴ μιὰ 'ς τὴν ἄλλη. Μὰ ἡ Ζάρφω δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τέτοια λόγια γιὰ τὴ μάνα της.

— Κὴ ἂν κάθεται, μωρέ, εἶνε καλλίτερή της! ἐφώναζε θυμω-

μένη 'ς τὸ Θύμιο· ἐγὼ τὴν ἔβαλα νὰ κάθεται ἐκεῖ ἀφεντρα καὶ κυρὰ, καθὼς τῆς μοιάζει καὶ καθὼς εἶνε!

Ὁ Θύμιος ἔβαλε τὸ κεφάλι κάτω καὶ δὲν εἶπε τίποτα. Ἐκατάλαβε πὰ πῶς τέτοια ζωὴ δὲν ὑποφέρνεται κ' ἔπρεπε ἢ μὲ τῇ γυναϊκῇ του νὰ τὰ χαλᾶσῃ γιὰ πάντα ἢ τὴν μάνα του νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὸ σπίτι. Καὶ ἄρχισε νὰ στριφογυρίζῃ 'ς τὸ νοῦ πῶς νὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ κἀνένα ἀπὸ τῆς δυό. Γιατὶ ὁ Θύμιος ἦταν ἄνθρωπος καλός, προβατάκι τοῦ θεοῦ καὶ ἀγαποῦσε τὴ γυναϊκῇ του καλλίτερα ἀπὸ τὰ μάτια του. Δὲν ἤθελεν ὅμως, καθ' ὄλου δὲν ἤθελε νὰ δυσαρεστήσῃ καὶ τὴ μάνα του. Ἐκεῖνη τὸν ἐβάσταζε τόσους μῆνους μὲς 'ς τὴν κοιλιὰ της, ἦρθ' ἢ ψυχὴ 'ς τὸ στόμα ὡς νὰ τὸν γεννήσῃ κ' ἐτράβηξε τοῦ λιναριοῦ τὰ πάθη ὡς πού νὰ τὸν κάμῃ ἄντρα καὶ τώρα αὐτὸς νὰ μὴν 'μπόρῃ νὰ τὴν κρατήσῃ 'ς τὸ σπίτι του τῆς λίγες 'μέρες ποῦ ἔχει ἀκόμη νὰ ζήσῃ! Γιατὶ ἅμα τὴ 'βγάλλῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του, ποῖος θὰ τὴν συμμαζώξῃ. Ἐπειτα τί θὰ πῆ ὁ κόσμος· τί κρίσι θὰ κάμῃ ὁ Θεός!...

Ὁ Θύμιος ἦτο σὲ τέτοια στενοχώρια 'μέρα νύχτα, ἀδιάκοπα. Μὰ ἡ Ζάρφω δὲν ἔπαυε τῆς γρίνης· τριβέλι τὸν πήγαινε κάθε ὥρα.

— Ἄκου ποῦ 'ς τὸ λέω 'γώ· τοῦ λέει μιὰ 'μέρα. Νὰ τὴν πιᾶσουμε τὸ βράδυ καὶ νὰ τὴ ρίξουμε 'ς τὴν στέρνα. Τὴν ἄλλη 'μέρα λέμε πῶς 'πέθανε καὶ πὰ οὐτ' ἢ γάτα, οὐτ' ἢ ζημιὰ της!...

Τὸ διάβολό σου νὰ ἰδῆς καὶ τὸ σταυρό σου νὰ κάμῃς. Εἶδε κὴ ἀπόειδε, ἐδέχθηκεν ὁ Θύμιος. Καὶ τὴ νύχτα ἐπῆγαν 'ς τὸ σκοτάδι, ἐπίασαν τὴ γρηά, ποῦ ἐμαύριζε, σὰ τουλοῦπι μαλλιὰ κριαρίσια 'ς τὴ γωνιά, τὴν ἔβαλαν 'σ ἓνα σακκὶ χωρὶς νὰ 'πῆ γχιχ καὶ τὴν ἔρριψαν 'ς τὴ στέρνα.

— Ἄει 'ς τὸν ἄνεμο ἀπὸ 'πάνω μου! εἶπεν ἡ Ζάρφω.

Καὶ τρελλὴ ἀπὸ τὴ χαρὰ της, γιὰτὶ ἐξεφορτώθηκε μιὰ γιὰ πάντα τὴν πεθερά, ἄρχισε νὰ χτυπάῃ τὰ χέρια καὶ νὰ χορεύῃ, σὰ δαιμονομένη, μὲς 'ς τὴν αὐλή, τραγουδοῦντας :

Τὴ νύχτα τὰ μεσάνυχτα,
τοῦ γέρου ἢ μάνα 'χάθη!
Τὴ νύχτα τὰ μεσάνυχτα,
τοῦ γέρου ἢ μάνα 'χάθη!...

Ὁ κακόμοιρος ὁ Θύμιος ἔβλεπε τὴ γυναϊκῇ του σὲ τέτοια κατάστασι κ' ἐκονοῦσε τὸ κεφάλι ἀπάνου κάτου, σὰ κάτι νὰ 'θελε νὰ 'πῆ μυστικό. Μὰ μὴν ἠμπορᾶντας νὰ κάμῃ ἄλλο ἐχόρευε μαζί μὲ τὴ γυναϊκῇ του κ' ἐτραγοῦδαγεν :

Ἡ αὐγὴ θὲ νὰ τὰ δείξη,
τίνος μάνα θὲ νὰ λείψῃ !...

— Τί λὲς αὐτοῦ, γέρο ; εἶπε 'ς τὸν ἄνδρα τῆς ἡ Ζάρφω.

— Τὸ γύρισμα, ἀποκρίθηκεν ὁ Θύμιος, μὲ ἀδιαφορία.

Ἔτσι ἐγύρισαν 'ς τὸ σπίτι κ' ἐκοιμήθηκαν. Μὰ τὴν αὐγὴν ποῦ ἐσηκώθηκε ἡ Ζάρφω, χαρούμενη κ' ἐπῆγε τῆς μάνας τῆς τὴν κουρκούτη νὰ τὴν ζεστάνῃ, ἔμεινεν ἀξάφνα μάρμαρο καταμεσῆς 'ς τὸ σπίτι, θωρῶντας μὲ γουρλωμένα 'μάτια 'μπροστά τῆς τὴν πεθερά. Γιατί ὁ Θύμιος μὴ ἔχοντας ἄλλο νὰ κάμῃ γιὰ νὰ πάψουν τὰ λόγια τῆς Ζάρφως, ἀλλάξε τὴν νύχτα τῆς γρηῆς καὶ μέσ' εἰς τὸ σκοτάδι ἀντὶ νὰ πάρουν τὴν μάνα τοῦ ἐπῆραν τὴ μάνα τῆς Ζάρφως.

— Ἄχ ! μάνα μου, μανούλα μου !... ἔλεγε τώρα ἡ Ζάρφω, κλαίοντας ἀπαρηγόρητα καὶ τραβῶντας τὰ μαλλιά τῆς.

— Μπά ! λέει ὁ Θύμιος μὲ χαμόγελο· ἡ δική σου μάνα ἦταν χρειζόμενη, ἡ δική μου δὲν ἦταν !.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

— Τὸ νὰ μὴ δύνηται ἡ γυνὴ νὰ πείσῃ τὸν ἄνδρα τῆς, ὅτι δύο καὶ δύο κάμουν πέντε σημαίνει ὅτι δὲν ἀγαπᾶται.

— Αἱ γυναῖκες κέκτηνται ἰδιόζοντά τινα τρόπον, ὅπως ἐπιρίπτωσι τὰ ἴδια σφάλματα ἐπ' ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσι δίκαια κατ' αὐτῶν παράπονα.

— Ὑπάρχουσι γυναῖκες ὁμοιάζουσαι εἶδη τινὰ ὀπωρῶν· ὅσῳ γηράσκουσι, τοσοῦτον θελκτικώτεροι καθίστανται.

— Ὅπως συνοικεσίον τι καταστῆ εὐτυχές, δέον νὰ εἶνε ὁ μὲν ἄνθρωπος κωφός, ἡ δὲ γυνὴ τυφλή.

— Δυσχερέστερον εἶνε ν' ἀπαλλαγῇ τις μιᾶς παλλακίδος παρὰ ν' ἀποκτήσῃ αὐτήν.

— Αἱ γυναῖκες προσβάλλονται, ὅταν κακολογῇ τις τὰς ἀρετὰς τῶν, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον προσβάλλονται, ὅταν δὲν σκέπτεται τις πλεόν νὰ κακολογήσῃ αὐτάς.

— Ἡ γυνὴ δέον νὰ μὴ φροντίζῃ, ὅπως ἐπισπάσῃται τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου βιαίως διὰ λόγων ἢ καλλωπισμῶν, καθ' ὅσον ἄνευ προσποιήσεων, ἀλλὰ διὰ λεπτῶν καὶ ἐπαγωγῶν τρόπων δύναται καλλιώτερον νὰ ἐπισπάσῃται, κατακτήσῃ καὶ διατηρήσῃ αὐτήν.

— Ἄπαντα σχεδὸν αἱ γυναῖκες συγχέουσι τὴν αἰσθηματικότητα μετὰ τῶν αἰσθημάτων.

— Οἱ φίλοι διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας· εἰς τοὺς ὑφ' ἡμῶν ἀγαπωμένους, εἰς τοὺς μὴ ἀγαπῶντας ἡμᾶς καὶ εἰς τοὺς ἀποστρεφόμενους ἡμᾶς.

— Τὰ παρόντα δυστυχήματά εἰσι· νῆττον δυσφόρητα τοῦ φόβου τῶν ἐπικειμένων.

— Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες εἶνε δυστυχέστεροι, ὅταν δὲν δύνανται νὰ ἀπαλλαγῶσι τῶν τριῶν μεγαλειτέρων ἀγαθῶν, τοῦ καιροῦ, τῶν σχέσεων καὶ τῶν χρημάτων αὐτῶν.

— Οἱ ὑποκριταὶ ὡς αἱ μέλισσαι ἔχουσι τὸ μέλι εἰς τὸ στόμα καὶ τὸ κέντρον κεκρυμμένον.